

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
К-По₂ бр.53/2010**

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

Са главног претреса од 27.09.2012. године

УТВРЂУЈЕ СЕ да су на наставак главног претреса приступили:

-заменик тужиоца за ратне злочине Милан Петровић,

-окривљени Јуришић Илија, са браниоцем адвокатом Дозет Ђорђем,

-сведоци Нинковић Уго, Поповић Асја и судски вештак Миле Стојковић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ови сведоци су предложени од стране тужиоца да се непосредно саслушају, имајући у виду да је Нинковић Уго већ саслушаван и на главном претресу и у истрази, па ћемо прво позвати сведока Нинковић Уга.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се данашњи главни претрес настави испитивањем сведока Нинковић Уга.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нека уђе сведок.

СВЕДОК УГО НОНКОВИЋ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Добар дан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Нинковићу.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Нонковић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Нонковић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нонковић, ја стално Нинковић, извињавам се. Нонковић Уго?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ваши лични подаци су остали исти као када сте дали у претходном поступку и на главном претресу од 10.10.2008.?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА:

Са личним подацима као на записнику из претходног поступка и са главног претреса од 10.10.2008. године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте овде позвани у својству сведока, то Вам је већ било и речено и у претходном испитивању. Дужни сте да говорите истину, давање лажног исказа је кривично дело за које је прописана казна затвора, исто тако, као што Вам је већ и речено, не морате да одговарате на питања која Вама или неком Вашем блиском сроднику може довести до тешке срамоте, кривичног гоњења, односно материјалне штете. Овде испред имате текст заклетве, ако можете да га прочитате.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Могу. Заклињем се својом чашћу да ћу о свему што будем питан говорити само истину и да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА:

Сведок упозорен, опоменут, заклет.

Ви сте овде позвани сада на предлог тужиоца па ће тужилац први да Вам поставља питања, затим ће остали учесници у поступку. Изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Господине Нонковићу, Ви сте пред овим судом у овом предмету сведочили у поступку истраге и на главном претресу од 10.10.2008. године, па бих Вас ја питао да ли се сећате онога шта сте говорили пред судом и да ли остајете при том исказу који сте тада дали?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Ја се сећам тога што сам говорио, сад таксативно да набрајам опет мислим не би могло да кажем али остајем потпуно при том исказу који сам тад дао и исказу који сам дао и раније у Крагујевцу у суду судијама из БиХ који су долазили исто овде да саслушавају и Центру јавне безбедности Бијељина, значи у сваком случају увек сам понављао исту причу тако да то што сам реко тад остајем и сад. Једино у мојој некој дилеми да ли сам могло да урадим више, не знам, можда сам могао али сматрам да сам урадио више него они који нису урадили ништа у том предмету.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро. Ја бих Вам поставио неколико питања у вези са Вашим датим исказом у смислу да неке детаље потпуно разјасним. 15. маја 1992. године Ви сте се налазили у Тузли у команди.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Команди 17. корпуса.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да, и говорили сте о томе да је ваша одговорност била у том времену регулисање саобраћајних транспорта у зони одговорности 17. корпуса, па можете ли да ближе објасните о којим се то транспортима радило и како сте то одрађивали?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Могу. Ја сам био начелник саобраћајне службе 17. корпуса. У домену моје дужности била је организација транспорта робе, људи и свих осталих материјалних средстава на територији 17. корпуса који је заузимао простор од Дрине до границе са Мађарском и лево граница Босне, горе граница Мађарске, значи укључујући гарнизоне Осијек, Винковци, Ђаково, Славонски Брод, Бели Манастир, па доле Тузла, Дервента, Бијељина до пред Сарајево. Сви покрети јединица, сви покрети материјалних средстава, људи у било ком облику, обиму ишли су преко мене као планског и извршног органа. Значи планирао сам те покрете и делимично командовао, односно извршавао те уколико није то радила јединица, ако је радила јединица ја сам био плански орган, а ако сам директно по наређењу команданта корпуса, начелника штаба корпуса или неког претпостављеног, онда сам био и извршни орган. У овом случају јединице које су, кад су отпочела радна дејства у Хрватској и овамо у Крајини, све јединице које су пролазиле кроз Тузлу биле су у обавези да се најаве да би ја као плански орган поставио саобраћајне пунктове, односно полицајце војне и органе за регулисање контроле саобраћаја да те јединице у што краћем, у што бржем времену прођу кроз насељена места и иду према свом одредишту.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте Ви имали какве обавезе, одговорности, овлашћења или неке дужности у вези са изласком 92.моторизоване бригаде из касарне „Хусинска буна“ у Тузли?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: 15. маја, то је било негде око 10 или испод 12 сати, не могу сад да прецизирам време, у Дому ЈНА у Тузли, то је одмах преко пута команде корпуса, био је састанак један краћи на коме су била присутна два представника Скупштине општине Тузла, да ли је један био из Центра јавне безбедности Тузла то не могу сад да прецизирам или је био из Кризног штаба, мислим не могу сад да се сетим чак ни имена, а камоли ко је био, значи двојица људи. Био је командант 92. моторизоване бригаде и ја. Договорили смо се, јер тад је дошо телеграм из Савезног секретаријата за народну одбрану да се до 21. или 22. маја све јединице ЈНА имају повући са територије Босне и Херцеговине. То је у том моменту био шок и удар не само за мене него за доста људи који су сматрали да ће то нешто друкчије да се одвија. Поштујући ту наредбу ми смо планирали 92. бригаду да изместимо из Тузле јер је у првом реду било требало је њу транспортовати из Тузле. Договорили смо се тад са тим људима који су били из Тузле да се не прејудицира и не прецизира дан и час, значи да то не буде 21. или 22. или 19. или не знам који дан и датум, него да ми најавимо и да се договоримо да у том моменту буду улице и правац кретања 92. бригаде слободан, да бригада нормално изађе напоље. То је био конкретан договор и они су пристали. Да ли су изашли из својих ингеренција, да ли су смели или могли то да нам кажу, ја не знам, не могу

да тврдим ни да јесу, ни да нису, али су у сваком случају се сагласили с тим и ту је и овај Дубајић командант бригаде прихватио то као здраво за готово, као потврду, то је званичан орган неко ко дође на састанак ради тога то је за мене званичан орган, није незваничан орган. Дубајић је сутрадан или тај дан, не знам, требао ићи у Угљевик горе у команду корпуса јер команда корпуса је извучена у Угљевик и треба је да уговори ваљда све те планове и да се сагласи са командом корпуса, тад је не знам ко је био командант корпуса јер су се мењали као, и нисам имао контакта са командом корпуса. Знам да је бригада била спремна да изађе из касарне, то знам. Обзиром да сам ја био у команди корпуса са врло малим бројем војника и једним бројем старешина који су из те команде бежали да кажем, на крају сам остао ја сам са војницима. За мене су ти војници, ја сам био одговоран за њих, осећо сам одговорност иако нису из моје јединице.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, ја бих Вас прекинуо у тим даљим анализама и детаљима које желите рећи али бих Вас у вези с тим питао да ли је постојала икаква дилема око тога вашег договора коме си ти присуствовао и између команданта 92. моторизоване бригаде Дубајића и друге стране о томе да се мирно изађе из Тузле?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Није било дилеме колико знам, чак је и један од њих био у возилу са Дубајићем кад је колона излазила.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, о том потом. Питао бих Вас у вези с тим, кажете добили сте телеграм.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: О томе када ви треба, до када, до ког датума да се изађе из Босне и Херцеговине, од кога је добијен телеграм и коме је био упућен?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Телеграм је упућен команди корпуса.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Команди корпуса.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Команди корпуса.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Како сте Ви то сазнали, јесте ли Ви то лично добили или је то добио Дубајић?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, ја сам добио, ми смо добили извод из тог телеграма од команде корпуса. Значи из Угљевика је нама спуштено то доле.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли да схватим да сте Ви то добили.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Телефоном.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ви и Дубајић или је само један?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: И један и други, највероватније је и он добио јер не би.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Тада кад сте разговарали на том састанку да ли сте предочили садржај друге стране.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Ми смо обојица знали за то време. Немам шта да предочавам, пише једноставно. Да Вам кажем то је било и у новинама, то је било и Председништво, тадашње Председништво Југославије је дало у новинама.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Је ли то значи да то није била тајна?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, није била никаква тајна.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро. Ви сте касније када се десио тај догађај на Брчанској малти изашли на лице места и говорили сте о томе да сте приметили и једну цистерну која је била поред неке стамбене зграде и тврдили сте да се од те цистерне запалио један или два стана, па бих Вас ја питао сад колико је та цистерна била удаљена од те зграде, одакле Ваш закључак да су се станови запалили од ње?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Од експлозије.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Експлозије, она је била са бензином, а кад бензин гори онда гори све око њег. Она је експлодирала.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Колико је она била удаљена?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па десетак метара.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кад сте били на лицу места говорили сте о томе да сте приметили поготке на возилима.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли можете сада да се сетите у ком делу возила су били ти погоци?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: У кабину углавном, лева, десна и чело кабине. Лева страна, десна страна и чело кабине. Циљ је био да се тим погоцима блокирају возила, значи да се убију возачи да би возила стала.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте на лицу места осим тих војних возила теретних приметили нека друга возила војна?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не. Колона је искључиво била војна, није било цивилних возила унутра, можда су била негде позади према касарни „Хусинска буна“ али то вече није било и ујутру није било ту на лицу места.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ви сте прошли пут говорили да сте на лицу места приметили једно санитарско војно возило, да ли је то тачно?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Јесте, то возило је било прешло је Брчанску малту и прешло је две траке пута и ударило је, било је на супротној страни Брчанске малте и разбијено, било је изрешетано.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Тада сте приметили на лицу места и лешеве припадника ЈНА.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Јесам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Можете ли да кажете где сте их све видели?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Испред Шипадовог салона било је послогано неколико лешева, нисам их бројао верујте ми. На једном точку код једног

возила сам видео остатке људског тела и то прошли смо не знам колико пута туда, не бих приметили да није то, да нисмо после видели да је то лобања, возило је било горело. У Шипадовом салону било је пет-шест рањених људи, ја сам био у том салону, углавном били лакши рањеници. Колико је било рањених остало по осталим кућама, хаусторима сакривени, склоњени то не знам, али после кад смо почели, сутрадан било је 49 мртвих.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте мртве видели на теретним возилима на товарном сандуку?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Углавном можда на једном или два возила су била двојица мртвих, остали су били ван возила јер како су ваљда људи искакали тако су гинули. Колона је била блокирана, није могло проћи.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јесте ли могли закључити где су погођени ти војници?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, нисам гледо, верујте.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ви сте прошли пут говорили о томе да сте на теретном возилу приметили да су војници припадници ЈНА упуцани у леђа, да ли се сећате тога?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Ја сам реко да су војници седели леђима окренути страницама, не да су упуцани у леђа. Да ли је неко погођен у леђа или није не знам, али они су седели леђима окренути према спољној страни јер тако су седишта у камиону, војници уопште нису били спремни на дејство, тако да, да ли је неко погођен у леђа или у унакрсној паљби, кад идете улицом пуцају с једне и с друге стране тако да не можете да кажете да ли је неко упуцан с предње или задње стране, у леђа или у прса али у сваком случају они који су искакали из возила ти су и упуцани на моменте и кажем вам да је било пар њих мртвих поред Шипадовог салона и било је рањених у Шипадовом салону у ком сам ја био целу ноћ.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: У вези са рањенима Ви кажете у прошлој својој изјави да сте ишли да их обиђете у болници на Градини.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па да сте тада пребројали 23 рањеника.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Мене сад занима, после се десио неки инцидент да ли сте Ви успели да пребројите све рањенике?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не. Прво муслиманска страна није дозволила да се људи нити преброје, нити прегледају, значи ја колико сам успио кад сам ушо горе на Градину у две собе у приземљу на хирургији лежало је 23 људи, то сам мого да погледам. У том је неко, не могу да тврдим ко је, нити бих желио да кажем да је то неко опалио гранату или је неко бацио бомбу или не знам шта се десио, углавном чула се нека детонација, они су експресно покупили и мене и избацили ме из болнице и рекли „Ови твоји

опет пуцају по Тузли и бежи одавде“. Ја сам се онда повуко, сишо доле у Скојевску улицу и чеко, прикупљо људе за евакуацију.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ви сте прошли пут такође говорили и о везама које сте имали да су оне биле у прекиду те да нисте могли да добијете везу са Бијељином.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Нама су искључени сви телефони.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Када се то догодило искључење?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: То се догодило чим је почело да се кува у Тузли, негде, па ајде да кажем негде почетком маја и када је команда корпуса измештена из Тузле, ми смо врло брзо остали без везе са њима и момци ови који су радили на централу успели су да неку парицу која је била жива оспособе и тако смо имали повремене контакте са њима и углавном смо добијали од њих нека обавештења, премда и то је било доста пута у прекиду тако да смо тешко одржавали ту везу са њима. Ноћ на 15. сам покушо да добијем везу и преко радио Тузле и на све могуће начине молио генерала команданта корпуса да дођу у Тузлу да преговора да извуче војску и ово, реко је да неће да преговара са непријатељем.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Говорили сте прошли пут такође и о вашем изласку из Тузле 21. али да сте пре тога били на једном састанку са Бешлагић Селимом.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Јесмо.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Како је дошло до тог састанка можете ли да нам кажете?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: После извлачења колоне 92.моторизоване бригаде ја сам се вратио у команду корпуса. Тамо сам имао деветорицу војника и моро сам њих да извучем пошто сам имао обавезу према њима. Имали смо један напад, у то време су дошли и припадници 63. падобранске бригаде да извлаче старешинске породице и у том моменту кад су они извлачили жене и децу имали смо један напад отварање ватре на команду корпуса. Звали смо Центар јавне безбедности, звали смо Бешлагића на све могуће начин да се прекине тај напад, напад је прекинут и ми смо евакуисали жене и децу. Сутрадан 17. – 18., не сећам се, крено сам и ја са овим војницима за аеродром „Дубраве“, нисмо имали више шта да чекамо нити чему да се надамо и кренули смо па како стигнемо стигнемо, и успели смо да се пробијемо на аеродром „Дубраве“. Кад смо стигли тамо прикључили смо се колони команде ескадриле и команде аеродрома. Онда смо звали Бешлагића, пошто је команда аеродрома имала везу, онда смо контактирали председника општине Селима Бешлагића и тражили да имамо састанак с њим јер нисмо веровали ником више. Бешлагић је примио мене и командант аеродрома Чичу. Отишли смо, разговарали с њим и рекли му да заузда све што може и да скрене пажњу свима јер ће ова колона бити далеко ефикаснија од оне која је 92. бригаде. Уједно смо

имали и подршку авијације, да ће команда аеродрома да ће дигне авијацију. 21. смо кренули и без инцидента изашли.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је употребљена авијација подигнута?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, није, остала је само као претња.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А због чега сте баш били код Селима Бешлагића?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Управо да се договоримо да изађе овај, ово је била страшно велика колона, ту је била и аеродромска техника и наоружање и опрема са аеродрома, не знам, то је било пар стотина возила, то није била мала колона, то је била баш огромна колона која је целокупна аеродромска техника је евакуисана с тим, знате.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, хвала. Немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Браниоче изволите, има ли неких питања?

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ако дозволите ја бих пре него што поставим питање рекао само једну реченицу, једно запажање. Нисам приметио везу овога што је до сада речено са инкриминацијама које се мом браћенику стављају на терет, али веће води поступак, а не ја. Дакле, моје прво питање је да ли овај сведок да ли познајете Илију Јуришића?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Реко сам и прошли пут, никад га нисам видео.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: И ово сте рекли прошли пут.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, никад га нисам видео, верујте.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли имате било какво сазнање тог 15. маја 1992. године где, ко је и шта је Илија Јуришић?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, ми са Центром јавне безбедности смо имали телефонске контакте, уопште није био начелник Центра јавне безбедности не знам како се звао Авдо или тако нешто, ја сам углавном с њим контактиро, нисам са дежурним Центра, нити су нас укључивали дежурство то је њихова унутрашња организација на коју ми нисмо реаговали ни у било ком облику.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ви сте рекли да је телеграм који сте примили, који вам је саопштен телефоном за Вас био шок.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па како не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Кад је то било?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: То је било негде 14 – 15. верујте, сад мислим.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Маја?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Маја, маја. Председништво је донело одлуку да се јединице ЈНА из БиХ повуку.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Овако, на страници 4 записника о главном претресу од 10.10.2008. године Ви сте изјавили следеће: „Мене је“, дакле није цитат али извучено, „Мене је Сава Јанковић задужио пре него што је отишао да останем у Тузли до задњег дана“.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Да.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Шта то значи за Вас? Како до задњег дана?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па докле год има и један војник у Тузли ја сам ту.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Кад је Сава Јанковић изашао?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Сава Јанковић, хипотетичко питање.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Није хипотетичко, да ли знате?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па у почетку ратних дејстава знате команда корпуса је у једној згради као хотел у центру града. Борбена дејства се воде у Хрватској, борбена дејства се воде у Славојини, борбена дејства се воде у Засављу горе око Поднавља, шта ја знам. Команда корпуса је морала да буде ближе, она се поделила на два дела. Један део је био у Поднављу, један део је био у Угљевику.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ја се извињавам, молим Вас само ако можете.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: У марту, у марту негде тако отишо.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли то значи да је Сава Јанковић у марту знао да ћете се ви извући из Тузле?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, нико не зна.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Па како Вам онда каже да останете до краја, до краја чега?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, кад је одлазио он, кад смо се поздрављали јер Сава Јанковић је после отишо, преко је дужност команданта корпуса и Сава Јанковић је отишо у пензију, покој му души, он је умро. Да је он осто као командант корпуса не би се ово десило, не би данас расправљали о овом.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Рекли сте да сте остали у команди са пар старешина и 10-12 војника, то је на истој тој страници 4 овог записника, где су остали?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Ко остали?

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Остали чланови команде?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: У Угљевику.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ко је са вама остао од официра?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Остали су углавном, ајде да не будем, остали су углавном старешине муслиманске вероисповести.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли су они остали својевољно или зато што је неко наредио да остану као и Ви?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: На то не могу да одговорим.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Мислим, није ми јасно да неко у марту 1992. године дели старешине на старешине ЈНА, по националној припадности.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Ми смо те поделе почели и 1991. године, а не 1992, знате, 1992. године остао је део, тада у команди корпуса остао је део старешина команде штаба, односно овог штаба територијалне одбране и само, и двојица старешина муслиманске вероисповести из команде корпуса.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли је Вама познато, тада као официру ЈНА, да је од 27.04.1992. године до 19. маја 1992. године био рат између СРЈ и БиХ?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не знам.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Знате, јесте тада знали?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па тада је био хипотетички, тада нико није рекао да је то рат, није нико рекао да је то рат, знате, сви су бежали од те речи „рат“, сви су бежали од тога, они су говорили да је то сукоб, унутар граница Југославије.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ово је сада потпуно друга конотација, не рат између Савезне Републике Југославије и Босне и Херцеговине, имамо званичан документ о томе.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па то сада, нисам ни учествовао у томе.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Не, тада нисте имали сазнања, само да видим да ли сте имали тада сазнања?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Или не, ништа друго. Какав је однос био између Вас и Дубајића у том периоду када је команда изашла?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Коректан, коректан.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Када сте последњи пут средствима везе комуницирали са Дубајићем пре 15. маја 1992. године?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Дубајића сам видео.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Не када сте га видели, када сте последњи пут са њим комуницирали?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не могу да прецизирам.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли сте уопште имали комуникацију са Дубајићем некаквим средствима везе?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Због чега?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па био је прекид веза, нисмо имали никакве везе у команди корпуса.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: У команди 92. бригаде постоји центар везе, постоје средства везе која нису телефонска.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па ја сам ишао у команду бригаде када је требало, није ми требао телефон и сигурније ми је било да одем у бригаду него да, то је пар стотина метара од мене било.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли сте имали потребу за средствима везе?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Нисте?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Мислим не разумем онда зашто истичете то како су Вам исекли везе, ако нисте имали потребу за средствима везе?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Ако Вам, ако жичане везе вам исеку, значи те наше жичане везе су ишле преко центра везе Тузла и они вам то исеку, нисмо имали везе директне наше жичане, значи они вам искључе тамо негде у неком ћошку исеку вам средства везе и ви губите везу.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Господине пуковниче немојте ми рећи да војска нема средства везе која не зависе од?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Нисам имао радио везу ја уопште.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли сте тражили од некога радио везу?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Ма нисам ни могао да је тражим.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Како нисте?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Нисам могао да добијем.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Зашто не?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Зато што нисам имао руковаоце за то, схватате?

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Не схватам, али нема везе.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па добро.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Господине председниче, сведок Дубајић када је говорио о том састанку 15. маја, није говорио о овом сведоку, као неком ко је учествовао са стране команде на том састанку, осим у оном делу, па бих молио да му се то предочи, односно ако дозвољавате да му само кажем, то сам му додуше рекао и на прошлом саслушању, дакле да је Дубајић рекао да сте Ви само ушли унутра и рекли нешто са чим Вас он баш и не хвали, него Вас поприлично куди.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Опет понављамо исто оно што је, овде има у овом његовом.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: А да ли дозвољавате да је на том састанку био присутан Сеад Авдић?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па дозвољавам, да кажем, то је било пре двадесет година, сада.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли дозвољавате да је био присутан Бранко Перић?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Да.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Добро, малопре сте рекли да су војници седели на тим камионима, окренути леђима и да нису били спремни за борбу. Откуд Вам та сазнања?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па зато што сам видео како су возила постављена у овоме, у колони.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Не разумем.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па да су војници били окренути како треба, да су били постављени, онда би седишта на којима су седели, била би оборена, била би дигнута, не би била припремљена да људи седе, да иду, као да иду.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли сте Ви видели у ком положају су се ти војници транспортовали?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: На оном снимку сам видео.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: А да ли сте видели тада 1992. године?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Не?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Откуд Вам сазнање да нису били спремни за борбу?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па једноставно зато што ви седите са спуштеном цирадом.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Дакле, то је Ваш закључак а не сазнање?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Мој закључак, не сазнање.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли можете рећи, ко је овлашћен био у Тузли од војних лица за мобилизацију моторних возила? Говоримо о 17. корпусу.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: За мобилизацију моторних возила свака бригада је имала, имала своје органе који су вршили мобилизацију возила, на основу предлога, односно на основу разреза које је добила од мобилизацијских органа команде корпуса.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли сте Ви у периоду март-мај 1992. године правили разрез мобилизације моторних возила?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Не?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли знате да ли су уопште вршене мобилизације моторних возила за потребе 92. бригаде?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Ја мислим да је један мали део да су они преузели возила из једне радне организације, мислим „Аутотранспорт“ Тузла или тако нешто, нека возила, али врло мало, али углавном имали су своја возила, 90% своја возила.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли можете рећи, ко је пуковник Денчић?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Како не, био је мој првопретпостављени старешина, био је помоћник за позадину у команди 17. корпуса, а после је прешао у горе у Угљевик.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Која је његова улога уопште у командовању?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Помоћник за позадину.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Не, не, у командовању са 17. корпусом, након изласка, да ли Вам је то познато?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Колико знам, он није имао неку директну ингеренцију у командовању јер је био помоћник за позадину, знате шта ради, он организује позадинске и логистичке ствари, а не, али оперативно командовање, а за то постоји командант и начелник штаба за оперативно командовање.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Па је ли фактички имао, дакле није формално имао, а не знате за фактичко?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Ја не знам шта је ко имао ту.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: У реду. Да ли сте икада видели то наређење на основу кога се 92. моторизована бригада извлачила?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли Вам је познато пошто имамо то наређење овде, а и налог Апелационог суда јесте да се управо провери то наређење, да у том наређењу не постоји 92. бригада као јединица предвиђена за излазак из БиХ?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Нисам то наређење видео.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Нисте имали то сазнање?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, нисам имао.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Малопре сте на питање колеге тужиоца одговорили да у болници када сте били, муслиманска страна није дозволила.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Да, углавном.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли знате ко је Божица Радевић?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: То је лекар, професор, који је чак био неки начелник тамо у болници, који је лечио наше рањенике, да ли Вам је то познато?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли имате претпоставку да је Божица Радевић Муслиман? Иако то по мени није битно, али сада ако улазимо у то.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Ја знам да углавном постоји из штампе и свега, када су ти људи који су касније размењени, углавном рањеници су причали шта су све доживљавали у Тузли, у тузланској болници, да ми је онда сасвим јасно да, њихов поступак када су мене истерали.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Рекли сте малопре „успели смо да се пробијемо 21.“

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Да.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Јесте се то у борби пробијали или како?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, не, како да Вам кажем, успели смо да прођемо живи и здрави, је ли тако, само на тај начин.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: То није био пробој неки, него сте сели у возило и?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, сели у возило па куд пукло да пукло.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Хвала, ја немам више питања, извињавам се већу, јер ова питања факат нису имала никакве везе, посебно она прва са мојим брањеником. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ја Вам нећу поставити много питања, јер сте више пута и дали одговоре на питања која су и сада постављена. Једино ово што Вас је и бранилац питао, то јесте остало неразјашњено, како војска није имала везу, то је остало једино и мени нејасно, да Ви нисте имали било какве мотороле или било шта друго да имате везу са 92.?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Ја сам, односно када сам остао тамо, они су се, сви су ми рекли да ћемо се ослонити на постојећи центар везе, значи никаква радио-средства иначе команда корпуса.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А постојећи центар везе припада Тузли?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, не, припадајући команди корпуса, јер ми смо имали један центар везе који је био смештен ту.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У команди корпуса?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: У команди корпуса и речено је, сва комуникација иде преко центра везе, то је био и телепринтер и не знам, шта ја знам, сва та чуда, све оно што није могло да се скине.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сами сте рекли, то је било све жичано.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: То је све жичано било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте имали ништа радио-везе?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Сва средства радио вода.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само да Вас питам, нисте подигли неки релеј?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Војска има радио-релеј за везу?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Ма ништа нисмо имали, нико није ни размишљао о томе, јер требало је поделити команду корпуса на два дела, један је отишао у Подновље, за овај део, а овај други је отишао у Угљевик и они су комплетно све мобилно одвукли.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, значи 15. маја када сте се растали са Дубајићем, више никакве везе нисте имали?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, никакве везе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овде сте рекли још да сте када је почело пуцање гледали догађај?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте гледали тог дана или?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, не, тог дана.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тог дана?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Пренос уживо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тај пренос уживо, који је био, када је почело пуцање, да ли се и даље преносило шта се дешава или је дошло до неког прекида у преносу?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Они су то, ја мислим око 6, не знам 6 или 7 сати ја мислим, када су, најпре је то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Почео тај пренос.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Најпре су они показали како је колона негде око 1 сат кренула из Тузле, па се вратила, е онда после тога, ја сам био вани, био сам вани и онда су ме звали војници, каже, има нешто на телевизији. А чула се нека детонација, пуцњава нека, јер то је ваздушном линијом није далеко, и онда смо дошли доле и у подруму и гледамо,

отварање ватре и како возила горе, како се пали, експлодира цистерна и пали се, овај, пали се тај један или два стана, не знам ни ја више, како возила, тачно се заустављају.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте видели да су војници убијени и да падају?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Види се да, како војници беже и неко падне, неко се дигне, шта ја знам, али то је тако био ужас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И колико је то пуцање трајало?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па добрих четрдесетак минута.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У тих четрдесет минута, да ли сте чули да је неко молио да се заустави то?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па звали су ови момци после, нешто се војске посакривало у овим подрумима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, то је оно што сте рекли касније, да сте.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: И они су људи побегли у овај, „Шипадов“ салон и изнутра су звали да се, овај, да се прекине, да се стане са тим. Онда смо некако успели да добијемо овај, прешли смо у Дом армије и добили, не, исто из тог подрума, један дечко је, каже, има једна жива парица, дај да пробамо некако и онда смо и ми укључили се у ту комуникацију да кажемо да прекину да пуцају, да то више нема никакве везе са.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да ли има још питања? Изволите.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Рекли сте једног момента у Вашем исказу, помињете стигао, да је тај телеграм, да после тога је био тај састанак, на коме сте били Ви, Дубајић, ови, неко из Центра јавне безбедности. Па сте рекли, „тада је био договор да се не прејудицира дан и час“.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Да.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Чега?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Изласка.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Изласка?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Изласка.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Хоћете то мало да појасните, тај део?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Да се остави времена јединици да се она припреми, а уједно и да град као град и ови људи који су учествовали са стране града, припреме безбедно да јединица може да изађе. Када смо ми, то повезујем са изласком са Дубрава када смо ми са њима разговарали и рекли, све шта намеравамо и како намеравамо, онда је град био обезбеђен, било је.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Добро, то је неки други догађај. Задржите ми се на овоме, а да ли је прецизиран тај дан и час?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Нисмо прецизирали, тада, на том састанку није прецизирано.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Добро, је ли био неки други састанак?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, иза тога није био више никакав састанак. После је Дубајић радио по свом, да кажем, наређењу, по наређењу, не по нахођењу, него по наређењу

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: И реците ми још једно питање, кажете из Центра јавне безбедности да ли Ви знате, рекли сте не знате ко је то, а да ли знате неку функцију тог?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: По мојој функцији, ја сам контактирао начелника Центра.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Не, не, на том састанку.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не знам шта ко је на којој функцији, знао сам их овако поименично и то је било довољно, као нека гаранција, јер када са неким разговарате, ко дође из неке, из неке.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Добро, захваљујем се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само још једно питање, сада сте ме иницирали, кажете да сте контактирали тада са начелником када је почело то пуцање и када је. Колико је та зграда била далеко од Ваше зграде где сте се Ви налазили? Ви сте рекли да је то врло близу?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па једно хајде да кажем, једно петсто метара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте покушали да одете?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Отишао сам тамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи лично сте отишли?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па лично сам отишао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сам овде разумео да сте Ви контактирали?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, не, ја сам отишао тамо и био сам целу ноћ у Скојевској улици.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И кога сте тамо видели, да ли се сећате?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па било је то, у том салону је било неких двадесетак војника, па рекао сам малопре, било је и мртвих.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када сте отишли тамо?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па ту ноћ сам и видео те мртве, ту ноћ смо и видели те мртве.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, када сте отишли у зграду Јавне безбедности?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, нисам ишао у Центар јавне безбедности, него у Скојевску сам отишао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Зато Ви мене збуњујете са тим.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, не, ишао сам директно тамо, не у Центар јавне безбедности.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А што нисте отишли у Центар јавне безбедности?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Знате шта, некада треба и чувати главу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, логичан је одговор. Да ли има још неко питање? Нема. Изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Господине Нонковићу, Ви сте данас изјавили да је Сава Јанковић остао, не би се ово десило.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Због чега, зашто?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Ево зашто, зато што Сава Јанковић је један човек који је овај ишао тамо где други није хтео, када је била нека тамо гужва у Живиницама, он је сео у возило, отишао је тамо, без обезбеђења, без овога, убеђивао се са људима да се смири ситуација и шта ја знам, па је био чак и блокиран, па је било возило разбијено, али је издржао целу ноћ тамо и смирио је ситуацију и вратио се у Тузлу. Ја верујем да је Сава Јанковић био у Угљевику и када сам звао да дође да преговарају, да би изашла јединица мирно, да би покупили све заробљенике, да би покупили све ове рањене и да би изашли, јер он би дошао, он би дошао у Тузлу, па не знам шта да буде. Исто као што сам ја остао, он би дошао, ето.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, то дошао, отом-потом, него овај, мислио сам да сте рекли да се не би десило?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не, он би дошао да преговара и да разговара, да се не деси то нешто што се десило, а не седети сто километара од тога и планирати.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А то мислите на команданта корпуса?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: На команданта корпуса.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И само још једно питање, када сте рекли, када сте 21. ви излазили и прошли сте истим путем.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Истим путем, тотално.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли тада била распоређена овако полиција, је ли било полиције по улицама

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Била је само полиција, значи само полиција.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И колико је било, да ли је било исто овако?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Било је по три, четири на свакој раскрсници без икаквих проблема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није било неких?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нити наоружаних? Нигде ничега значи?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Само је полиција била.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала Вам, имали сте трошкове за долазак?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте дошли аутобусом или?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Аутобусом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. А имате Ви питање? Сачекајте, изволите. Станите, морате за микрофон.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Сведок је рекао да ме уопште не позна, да се никада нисмо сусретали, ни по пословима, ни по приватној линији. Исто тако и ја тврдим да је то тачно, али ме његова прва реченица на данашњем саслушању заиритирала, а ја могу и објаснити.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви имате примедбу, уствари, немате питање на његов исказ.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Да, имам питање и сведок је рекао да сам урадио онолико колико сам могао, што сам ја могао урадити. Ако би то могао да објасни, шта је то требало да уради у мом предмету, ако не зна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не у Вашем предмету, не говори, он говори за себе шта је радио у Тузли у оном тренутку када је био, не говори уопште, Вас не помиње.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Извињавам се, стварно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте га добро разумели, он каже, ја сам радио оно колико сам могао да урадим за време док је био у Тузли, а не за Вас, не говори о Вашем уопште предмету.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Да, добро, нека буде тако и нека остане тако, али још једно питање имам. Интересује ме, ако ме неко позове у својству сведока, да ли је сведок имао прилику да види шта се мени ставља на терет или чује једноставно?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Већ три пута је одговоравао, зна о чему се ради овде, ово је већ трећи пут да овде сведок се зове.

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Знам шта се ставља на терет Илији и мислим да ја сам се и раније изјаснио, да не могу да потврдим, нити негирам те ствари, јер то не могу да са тачношћу кажем да је то тако или није тако.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: У реду, хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ова аутобуска карта, колико је то све заједно?

Сведок УГО НОНКОВИЋ: Па 900 динара је повратна карта и 200 динара је такси.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, добро.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се сведоку на име трошкова исплати износ од 1.275 динара на име путних трошкова од Крагујевца до Београда и назад.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала Вам што сте приступили данас, можете да идете. Нека уђе сведок Поповић Асја.

СВЕДОК АСЈА ПОПОВИЋ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овај сведок до сада није испитиван, је ли тако, тужиоче?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан.

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Добар дан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Госпођо или, можете да седнете, да ли Вам је лакше да станете ту?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Може.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Поповић Асја, је ли тако?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Тако је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од оца?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: [REDACTED]

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: [REDACTED] рођени сте када и где?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: [REDACTED] године [REDACTED].

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: [REDACTED], са пребивалиштем, сада [REDACTED], је ли тако?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Тако је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: [REDACTED]

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Промена адресе, [REDACTED]

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: [REDACTED], по занимању сте?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: [REDACTED]

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: [REDACTED]. Ви сте овде позвани у својству сведока. Дужни сте да говорите истину, давање лажног исказа је кривично дело. Исто тако, не морате да одговорите на питања, која Вас, односно Вашег блиског сродника може довести до тешке срамоте, кривичног гоњења, односно материјалне штете. Испред Вас имате текст заклетве па прочитајте. Да ли видите заклетву?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Да, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Прочитајте наглас.

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Заклињем се својом чашћу да ћу о свему што пред судом будем питана говорити само истину и да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала.

Сведок опоменут, упозорен, заклет:

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте овде позвани у својству сведока, предложило Вас је Тужилаштво, а ради се овде о поступку који се води против овде Јуришић Илије због догађаја од 15. маја 1992. године, где је њему стављено на терет извршење кривичног дела употреба недозвољеног средства борбе из чл.148. став 2 у вези става 1 КЗ СФРЈ. То су догађаји, значи, од 15. маја, ако имате неких сазнања то ћете сада и испричати. Онда ће Вас поставити питања тужилац, а касније и друге странке у поступку. Изволите, да ли се сећате шта је било, где сте тада били, шта се то десило?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: 15. маја 1992. године сам се затекла у селу Пожарница, око 15 часова дошла сам из Београда, обзиром да сам била на петој години студија медицине, ишла сам за Београд да покушам да се препишем на факултет, Медицински факултет у Београду са тузланског факултета. Обзиром да је мој отац био официр ЈНА који је већ био на служби у Београду, требало је да пређем овде и обзиром на то да војсци и члановима породица више није било места у том граду од 06. априла 1992. године. 15 маја сам дошла код пријатеља са намером да идем у Тузлу, међутим, већ око 15 сати је речено да у град не треба ићи, да је град блокиран и да останем ту. Око 19 часова чула сам да се војска исељава, да су практично већина мушког становништва из села, укључујући и људе који су већ у касарни, да су ангажовани на исељавању касарне, око 19 часова чула се једна експлозија из правца града, а онда и серија експлозија. Амбуланта села Пожарница налазила се поред пута, магистралног пута Тузла-Бијељина, будући да нико у селу није био ко је могао да пружи поноћ, евентуалну потребну помоћ повређенима, ја сам дошла до те амбуланте која је била закључана. Сељани су отворили врата, проверила сам шта ту има од евентуално употребљивог материјала, дочекала прве рањене. Дакле, укратко око 80 људи је тога дана прешло преко нас који смо били у амбуланти, прво мене, затим још пар људи који су пристизали заједно са конвојем, јер је уз војску ишао и не мали број цивила који је сматрао да треба да напусти град, осам мртвих. Повређени су прослеђени у болницу, регионални Медицински центар у Бијељини, мртви су збринуте тамо, накнадно предани војсци и даље прослеђени својим ближњима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је то све? Онда ћемо пустити тужиоца да Вам постави питање. Изволите тужиоче.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: На којој години сте Ви медицине тада били?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: На петој.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Шта сте све радили у амбуланти ту 15. маја?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: То је основно теренско збрињавање, прво збрињавање рањених, значи основни задатак је ту спречити шок и

обезбедити транспорт до прве здравствене установе, дакле, зауставити крварење, по могућности елиминисати бол, ништа више од тога, нисмо имали могућности за нешто даље, нити је предвиђено за те услове било.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте тада имали сусрете са лешевима припадника?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли можете да се сетите колико?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Осам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јесте вршили преглед њихов?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Само колико је било потребно да констатујем смрт, која је већ раније била констатована.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте могли да уочите повреде на њима?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: На ком делу тела су они имали повреде?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Од њих осам, шест или седам, нисам сигурна, имали су повреде на, у фронталном чеоном делу главе.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: У чеоном делу главе?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јесте у вези са тим са неким разговарали, ко су ти припадници били, коју су дужност имали?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Са људима који су, који су их довели, разговарала сам, разговор је био спонтан, за неки циљани није ни било могућности, није било временских ни других могућности, радило се о возачима камиона, углавном војницима на редовном одслужењу војног рока. Чак мислим без „углавном“, мислим да су сви били војници на редовном одслужењу.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите браниоче.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли Вам је познато, као лекару, шта представља појам недозвољена средства борбе?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Да, али не би било лоше подсетити ме.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Не подсећам, само питам, да ли Ви знате шта су недозвољена средства борбе?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Коришћење неконвенционалног оружја војницима.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли сте у било ком моменту на рањенима или погинулима видели трагове неконвенционалних средстава борбе?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли можете рећи, ко Вам је рекао тог дана око 15 часова, да је град Тузла блокиран?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Мислим да је то био владика зворничко-тузлански Василије који се враћао такође у град, био је у Београду, на

заседању Светог Синода и он је покушао да уђе у град и није могао. Покушао је колико знам, да контактира и председника општине Тузла, господина Бешлагиха, али му се није јавио телефоном. Од њега је потекла информација да се у град не улази.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Рекли сте, већина мушког становништва је била ангажована на исељавању касарне. Откуд Вам то сазнање?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Ту сам, у селу сам, разговарам са људима.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли Вам је неко рекао, када су то они отишли на исељавање касарне?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Како су?

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Када?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Када? У преподневним сатима.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: У преподневним сатима.

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Да ли јутарњим или преподневним.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли знате по чијем позиву су отишли?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: То не знам.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли Вам је познато, да је долазио тих дана у зону Бијељине, односно у ту зону, доктор Станковић Зоран?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Заиста немам ништа, како бих рекао, не могу да кажем да сведок не говори истину по питању повреда, али молио бих да јој се предочи генерално или појединачно да је доктор Станковић сведочећи пред овим судом, додуше пред другим већем, изјавио да је од 9 лица које је он обдуковао три лица имало повреде главе.

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Да ли је обдуковао све?

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Не, није све.

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Да ли су иста лица?

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ко Вам је рекао да су погинули које сте примили видели, прегледали, констатовали смрт, да су то војници на редовном одслужењу војног рока?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Они који су их допратили.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли можда знате ко је то био?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: То не могу да кажем, не знам имена. Дакле људи који су дошли из касарне, кренули из касарне заједно са њима.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Хвала, немам више питања. Примедбу, не примедбу, него само примећујем дакле да је на оном списку погинулих само четири редовна војника. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сада када сте давали свој исказ рекли сте да сте Ви кренули да уђете у Тузлу да би узели своја документа, је ли тако, требала су вам документа да се пребаците на Медицински факултет у Београду?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Документа сам већ имала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Имали?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па шта сте онда кренули, због?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Стан мојих баке и деде је био у Тузли и хтјела сам наравно да будем тамо још неки дан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте да од 06. априла није било више живота за припаднике породица и саме офицере, како се то одраавало, Ви сте тада били тамо, кад сте Ви изашли из Тузле па сте се поново вратили ето да кажем?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: 11. априла, 11. априла сам изашла из Тузле. Ружно понашање, увреде, претње су почеле и много раније и прије 06. априла неподношљивост, углавном значи вербално и психичко малтретирање, физички ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када сте чули ово када је почело да пристижу, када сте чули експлозију и када су почели да пристижу рањеници, а касније и погинули, јесу ли рекли шта се десило, је ли вам неко испричао како је дошло овог догађаја?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Оно што сам чула јесте да је на колону пуцано, конвој је наводно у највећем дјелу превозио муницију, експлозивна средства, што је говорило у прилог и оно што је могло да се чује, чуле су се серијске експлозије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Је ли ту кад сте прешли, кад се то дешавало кад сте Ви били, је ли био можда ту Дубајић, јесте га видели можда?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Само у пролазу кад је изашао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само у пролазу?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи они су прошли, тај први део јединице је прошао.

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Он је задњи изашао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Задњи? Мислите задњи који је дошао?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Бар сам ја видела њега међу задњима који су дошли, колико сам кажем могла да видим у том магновењу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Има ли још неко питања?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Имам једно допунско питање. Ови лешеви које сте прегледали, можете ли да се сетите које су то старосне доби ти припадници били?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Млади људи, млади људи, управо су одговарали онима који су за одслужење војног рока значи да кажемо између 19 и 23 године по мојој процени али заиста врло млади људи.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, хвала.

То је све што имам да изјавим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала Вам што сте. Изволите.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Свједока први пута видим али не знам да ли тај свједок зна мене?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Да.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Што нисте казали нешто о мени позитивно или негативно овом суду?

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Није ме нико питао. Ја сам била господине Јуришићу члан Председништва општинске конференције Савеза социјалистичке омладине града Тузле, Ви сте чини ми се били председник Општинске конференције Социјалистичког савеза радног народа или тако нешто, је ли, јесте били?

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Јесам.

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Јесте. После сте били на одређеним дужностима у полицији не знам тачно којима, све што могу рећи на основу тога, дакле ја знам за Вас и знам како изгледате. Јесте да господина Јуришића, за господина Јуришића знам као за угледног, пристојног грађанина града Тузле.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Хвала Вам, немам више питања.

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Хвала Вам што сте ми дали прилику да и ово кажем, имала сам на уму.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала Вам што сте дошли. Можете да идете.

Сведок АСЈА ПОПОВИЋ: Хвала, пријатно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нека уђе судски вештак.

СУДСКИ ВЕШТАК МИЛЕ СТОЈКОВИЋ

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Добар дан поштовани суде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан.

Судски вештак Стојковић са списка судских вештака. Ви сте већ упозорени, опоменути, заклети.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Апсолутно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Већ сте дали свој налаз и мишљење. Реците да ли, већ је било од стране овог суда, већ сте и у току поступка испитани, изволите, предложио Вас је тужилац на неке околности, па ће он први поставити питања. Изволите тужиоче.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Господине Стојковићу, Ви сте у овом предмету дали Ваш налаз и мишљење па бих Вас питао да ли остајете у потпуности при том датом налазу и мишљењу?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Да, апсолутно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли би имали нешто у вези с тим да измените, додате?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Па знате како, ја сам се кретао у границама онога што је судско веће од мене тражило, председник суда, и трудио се да одговорим максимално колико могу на оно што је као питање било постављено. Што се тиче свега тога имам неки свој утисак можда је био релевантан, можда не, сматрам да је неко, то нисам у тексту наводио чини ми се, али мислим да је неко са вишега нивоа осмислио добро ову диверзантску, ја сам је назвао диверзантско препадном акцијом са елементима заседе, што иза тога још увек стојим и апсолутно сматрам да је тако то било али могу да кажем то као човек, са неке временске дистанце и уопште свега тога, то није могао да осмисли један човек. Један је човек то вероватно можда по налогу одрадио, дакле, или група људи али ја сигурно то као војни професионални бивши могу да аргументовано тврдим да је операцијски план, односно план тактички већ како бисмо га могли назвати, био унапред осмишљен, није оно била спонтана реакција у смислу десило се сад овог момента, нико нема контроле, не зна се шта се ради, хаос је и тако даље. Јесте хаос настао, јесте можда и дејство било неконтролисано у смислу употребе пешадијског наоружања с једне стране, с друге стране, али хоћу да кажем то је мој утисак из списка из онога свега што сам о томе чуо и видео и тако даље, на видео снимцима, а и касније са неким људима разговарао па и са командантом мојим класићем, пошто ми је то из генерације колега био командант бригаде био Миле Дубајић, мислим, и са тим да завршим, да је то било унапред испланирано. Не мислим да је то испланирано од господина, то одмах могу да кажем. То је осмислио неко ко је био војнички доста добро образован, нарочито да припреми ватрени систем, да припреми препреке, да припреми значи ватрене тачке и неко је то на неки начин унапред значи организовао да се не изађе на један миран начин или већ не знам шта, можда је и из превентивних разлога али стојим иза тога да је било унапред припремано дејство.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро. Ви сте у налазу говорили о заседи препадно-диверзантског типа и сад сте нешто њу појаснили, мене занима која је суштина и карактер те борбене радње заседа препадно-диверзантског типа?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: То је акција која је пре свега, како да кажем, више партизанског начина ратовања, знате, то није класично борбено дејство у фронталном облику рата, него је више дејство у позадини да кажемо територије. Према концепцији и доктрини општенародног одбрамбеног рата тадашње то су биле замишљене акције којима је првенствено требало да се дејствује у дубини, у позадини непријатеља. Знате, када имате своју територију претпоставка је да ћете је

некада и изгубити. Ми смо је увек сматрали ту некакву територију коју смо мислили да ћемо можда изгубити, дакле хипотетички, сматрали смо је тзв. привремено запоседнутом територијом и сматрали смо да је никада нећемо напустити, него да ћемо ту на том простору дејствовати неким својим снагама. Те снаге које су биле намењене за тзв. препадна диверзантска дејства заседнога типа првенствено су биле намењене онај елемент оружаних снага који смо звали територијална одбрана и то је била значи један од концепцијских, односно доктринарних да кажемо начела дејства у позадини непријатеља, ето тако се то замишљало и тако организовало.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је Вама познат тип заседе под називом „Кореанка“?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: „Кореанка“, не, није ми то познато, то у војној терминологији тога нема, то је можда неки локалитет да кажем тако или је можда од некуд истргнуто али што се тиче наше номенклатуре подобне у нашем доктрини и стратегији тога нема.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ви сте сад нешто о томе рекли, а ја бих Вас и директно питао, заседа препадно-диверзантског типа да ли је могуће да се изведе без унапред припремљеног плана?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Апсолутно не, ту сам категоричан јер је то, то захтева ангажовање људства, то захтева ангажовање материјалних средстава, експлозивних средстава, то захтева добру организацију везе, то захтева пре свега добре обавештајне податке претходно као један битан елемент за доношење одлуке за такво једно дејство и онда читав низ других пратећих ствари до рецимо логистичке подршке и тако даље, начину извлачења, начина поступања у појединим моментима и тако даље, дакле некаква команда је морала то апсолутно да седи, да размишља, да осмишљава. Да ли је то појединац или је то група, првенствено је то група људи која унапред испланира такав вид борбеног дејства.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: У заседи препадно-диверзантског типа о којој говорите да ли се ту планира употреба снајпериста?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Апсолутно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: У тој заседи препадно-диверзантског типа мора ли да се одреди почетак напада, уговорени знак?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Наравно, у свакој таквој једној акцији диверзантско-препадног дејства или заседи постоји одлука, дакле постоји унапред донет став како то треба да се изведе, то је одлука команданта онога или командира у зависности од тога колики је ниво те јединице која учествује у том неком дејству. При крају наредбе, односно наређења за извршење таквог једног задатка постоји тзв. готовост, готовост за дејство, то је један елемент у номенклатури овога наређења за напад или за акцију и онда при крају негде где се каже где је командно

место тог команданта или тога командира, уједно се каже готовост за напад у 7:00 рецимо или 10:00. То практично значи да до тог момента све треба извршити све могуће припреме и врло је могуће да ће од тог момента да се дејствује али то је сада ствар индивидуална оног који руководи операцијом. Војници знају условно да кажем војничким речником они се баждаре на тај претходно утврђени термин и припремају да би се у моменту када се дејствује, односно нареди то може и сигналним средствима, може гласом, може неким конклюдентном неком радњом или тако нечим, то је сад техничко питање, за моменат почетка дејства.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: У оквиру ове заседе препадно-диверзантског типа планирали се одређивање начина одсецања снага непријатеља да снагама које су нападнуте не притекну у помоћ?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Апсолутно. Видите у планирању таквог једног дејства постоји читав низ елемената тзв. елемената борбеног распореда, борбеног поретка тачније се тако каже. Сваки део јединице која учествује у таквом једном дејству има неку своју намену и улогу. Један део један је за ватрено дејство директно по циљевима. Један је за обезбеђење бокова и крила, један је за извиђање претходно, један је за извлачење знате, један је за дејство по рецимо позадини и тако даље. Дакле, различити, а један је за подршку рецимо артиљеријску подршку, минобацачку и тако даље. Значи сваки део јединице која учествује у зависности од тога какве је она начелне намене се користи за оно за шта је, значи не дејствују сви на једнак начин, него свако има своју одређену функцију и улогу унутар операцијског плана. И да кажем то, ово што сте ме питали, значи то је једна тактичка замисао команданта и сигурно је апсолутно када је у питању колона да је осмишљено и да се она мора расецати јер је потпуно јасно да ако се једна колона када је нападнете збије у тзв. кружну одбрану онда је много теже дејствовати против ње. Много је лакше пресећи је и зато се често одсеца позадински елемент од командног нивоа, нарочито команду треба одсећи ако се може, то је пре свега овако правило да бисте могли да са успехом обавите посао који сте планирали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим вас само тише, ако је нешто овде занимљиво и смешно дајте реците и нама да се и насмејемо овде, ја мислим да овде није ништа смешно имајући у виду оволике жртве које се овде помињу, тако да ако је вама смешно можете слободно да изађете и да се смејете колико год хоћете али не овде у мојој судници, је ли вам то јасно. Хоћете ми рећи како се зовете и ко сте?

СИНАН АЛИЋ: Јасно, Синан Алић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А шта сте овде, посматрач? Онда лепо седите како се седи у суду, не сме да се дижу ноге у суду, не знам да ли то радите у Босни и Херцеговини. Седите лепо.

СИНАН АЛИЋ: Како се седи, не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Спустите ногу, ово није кафана.

СИНАН АЛИЋ: Знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро је да знате. Изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: У вези са овим одговором питао бих Вас да ли сте Ви можда упознати, верујем да нисте, са исказом сведока Нике Јурића од 16. марта 2012. године?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Појединачно не знам, верујте, ја сам оне списе које сам имао при себи.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па ја бих Вам из тог исказа предочио неколико чињеница па бих Вас молио о томе да се изјасните. Нико Јурић је командир једне маневарске јединице која је бројала око стотину припадника и била је у реону Брчанске малте. Овај командир каже да је јединицу своју распоредио с обе стране улице на дужини од приближно око 70 метара. Када је суд овом сведоку пустио видео снимак на коме се чује глас „Немој да би неко метка опалио“, овај сведок је потврдио да то је његов глас који је снимљен, а потом и рекао да и овај други део реченице који се нешто слабије чује и то је мој глас изговорен тада, „Немој да би неко метка опалио, наша возила су у колони“, шта ова Вама два податка говоре у погледу комуникације?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Морате бити врло јасни, ја не знам шта хоћете да му предочите. Шта желите да предочите вештаку да анализира изјаву?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не да анализира изјаву.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је анализа изјаве, шта значи та реченица па то сад реченица се вади из контекста целог догађаја.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Оппростите господине судија, ако могу да помогнем у неком смислу.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Господине председниче, да ли сте дозволили ово питање?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само да чујемо питање, нисмо чули питање.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Вештак је говорио о комуникацији у унапред припремљеном плану заседе препадно-диверзантског типа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте и рекао је да може да се да неки знак, нешто, али шта хоћете да кажете да ли је ово био неки знак, шта?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Ја схватам, хоћете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема шта ви схватате.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је то био неки знак?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да чујемо шта је питање.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ако дозвољавате примедбу, имам једно питање, пре него што сведок одговори.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Можете после да ставите примедбу, да чујемо прво шта ће да каже вештак. Изволите.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Овакву врсту команде сматрам је као делом команде, односно као команду. Командир чији су војници били распоређени у борбеном строју распореду је рекао немој, тако схватам, значи нико да отвара ватру. Схватам то као команду његову до момента док он не добије наређење или до момента док се не испуне они потребни услови за отварање ватре по одлуци, тако сам ја то схватио, јер се свако диверзантско дејство врло је значајно и важно да, за његов исход је важна тајност дејства, знате, јер ако дејствујете само са препадом, зато се и зове препадно и треба га поштовати, онај моменат, онај термин када је одлуком команданта то одређено или командира. А што се тиче возила једино што могу логично да кажем можда је могуће да је у тој колони било возила супротне стране, условно да кажем дакле људи који су сарађивали у вези мирног извлачења тога. Примера ради и ја бих да сам био командант на месту Милета Дубајића покушао да имам у колони некога из претходне, са супротне условно да кажем супротне стране, значи некога из државних структура, из општинских структура, из полиције и тако даље у тој колони и могуће да је то било возило једно или два или три из општинског неког органа, полиције, дакле са локалног нивоа.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево сад изволите.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Моја примедба је да дозвољавате колеги тужиоцу да предочава нешто што није речено, односно што не постоји у доказима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, реченица постоји.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Реченица постоји „Колона је кренула под нашом су пратњом“, а не „Наша возила су у колони“, можемо да извршимо увид у то па да, то је потпуно различита конотација али имам питања за сведока. Да ли сам добро схватио, у крајњој линији ја сам Вас то и пре суђења питао овде у судници, дакле никако нисам покушавао да сакријем то што контактирам са Вама, да ли сте имали на увид спис након 27.04.2009. кад сте дали исказ?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не, после мога писменога изјашњавања у поводу случаја значи као судског вештака ја нисам имао никакав више даљи контакт у смислу формалног.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Дакле да ли Вам је познато да након Вашег давања исказа у својству вештака пред оним претходним већем.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Налаза и мишљења.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: У другостепеном поступку, а и до сад на главном претресу саслушан већи број људи који су да тако кажем условно са друге стране?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Није ми познато, ја сам после предаје мог писменог материјала 26.03.2009. био присутан још на главној

расправи још једном, од тада више не, на оној главној расправи, сада не знам тачно када је то било.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: На питање тужиоца Ви сте говорили о организацији, односно обавезности организације такве једне акције, да ли можете рећи по некаквим, кажем војним нормама, време организације једне такве акције колико је?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Свакако, минимум три-четири сата минимум.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Минимум три-четири сата?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Минимум три-четири сата јер ту треба извршити тзв. поделу времена, знате, то је једна тактичка радња у оквиру тог мисаоног процеса где се тачно зна колико има видног, колико ноћног, тај ко то планира и мора тачно унапред да предвиди време за долазак тих бораца, мора да предвиди време за коначно извиђање, време за организацију ватреног система и тако даље и тако даље, ту најмање три-четири сата, не би могло.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли у тој организацији мора учествовати, односно имати сазнање да ће таква акција бити спроведена командир јединице која непосредно учествује у извршењу те акције?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: То је логика, то је логика. На командантском извиђању које може да се изведе директно на терену или по карти, а то значи негде у некој просторији или на терену директно на Брчанској малти излази командир тог диверзантског вода, води са собом командире водова једног или два, већ колико их има, командир одељења и каже и прецизира задатке и каже видите ти ћеш ту да поставиш, ти овде, овде, нарочито обратите пажњу на ово, а ватрени систем мора да закачи видиш тамо ону шуму ивицу њену и тако даље. Дакле то је смисао командантског извиђања, ако нема могућност да се изађе директно на терен тзв. командантско извиђање онда се то све може да прецизира далеко непрецизније по карти, да се седне негде у некој командној структури, дакле негде у некој команди у неком бункеру, у некој згради и да се отвори карта и да се каже „погледај, видиш ли одавде до овде, кад будеш изашо на терен онда ћеш морати једно одељење овде, ту, ту, ту, тамо ћеш видети то и овај се онда сналази преко карте.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли можемо предочити вештаку шта је сведок Миле Дубајић рекао пред овим већем, а то је да је он одлуку за излазак колоне донео тог дана сат или два односно да ли око 17 часова пред полазак колоне?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: То само показује лош рад командне структуре вишега нивоа па и његове.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Хвала. Рекли сте такође на питање колеге тужиоца, да оваква акција како год је назвали може имати и превентивно дејство, шта сте под тим подразумевали?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не разумем питање.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: То сте сад рекли.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не разумем питање у смислу „превентивно дејство“.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Па тако сте Ви изјавили зато Вас то и питам.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Да, да, могуће.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да може имати и превентивно дејство.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Да, разумео сам сада питање. Знате шта, могуће је да тзв. одвраћањем то је један врло битан фактор, врло важан принцип у стратегији општенородне одбране, односно оружане борбе, тзв. принцип одвраћања, ви поставите све елементе борбеног распореда и непријатељу кажете „видиш“ или му покажете или му дате до знања или га пустите да он то сам види да је то безизлазна ситуација или да је оваква ситуација да се значи окане тога, дакле да превентивно делујете у смислу, то је та превенција.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли можете искључити да је ово ситуација са циљем превентивног дејства?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не могу да искључим, то апсолутно не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Хвала. Судија, ја не бих понављао питања али бих само кроз тај записник прошао дакле онај део који нисам ја постављао питање него где је веће постављало и тако. На страници 49 овог записника, а то је од 27.04.2009. године сведок каже, односно вештак каже да се дејствовало по читавој колони, да ли знате на основу оног што сте имали пред собом од доказа, у моменту почетка акције, почетка пуцњаве где се налази чело колоне, где се налази зачеље колоне, територијално где се налази?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не могу сада без карте, без оних шема и онога свега да Вам кажем да ли је то, не знам, овде, да ли је онде, али начелно могу да вам кажем, начелно, зашто се дејствује по челу колоне, прво због тога.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Не, не, не, ја питам конкретно, дакле да ли сте имали на увид неки доказ који ће вам рећи чело колоне у моменту?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не, ја то нисам имао.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Нисте. Да ли сте пронашли било какав податак да је по предњем делу колоне уопште отворана ватра?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Видео сам снимке, дакле фото снимке борбеног возила ТАМ 110 и чини ми се још неког возила, мислим да ли је прага, нешто је било и видео сам на чеоном делу ветробрана.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Не мислим предњег дела возила, него колоне?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја видим у чему је проблем овде. Поставља се питање колоне је цела, то хоћете да поставите?

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је дејствовано по челу колоне или је дејствовано по средини колоне?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Оне снимке које сам, господине судија, оне снимке које сам ја имао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мисли на колону, значи на целу колону?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Ја нисам могао видети да је то баш по челу колоне, ја само могу да кажем како се дејствује по начелима наше оружане борбе али нисам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Вештак мисли да је у чеони део возила погођено.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А, не по челу колоне.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Не, не, ја говорим о челу колоне.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: А не знам како је чело колоне изгледало, ни која су возила била, ни ко је био ту и тако.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: На истој тој страници вештак је рекао, дакле претпоставља или се ради о осмишљеном нападу или цитирам „Се догодило да поред једног таквог планирања се све једноставно истргне из контроле“.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: То је врло могуће, знате.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли то значи да дозвољавате могућност да се цео предметни догађај одиграо овако како се одиграо из разлога што се све једноставно отргло контроли?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не искључујем, јер управо из оног што сам Вам говорио, превентивног разлога, дакле, ако сте покушали да то све припремите тако да тај противник или непријатељ, већ како га зовете, одустане од своје намере, онда ви тако сте то припремили, али десило се обрнуто и.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ви сте на страни 50 изјавили, односно дали сте, дозвољавате могућност да су лица која су испред града Тузле била у колони, а имате податак која су то лица, дакле, Енвер Делибеговић, Бењамин Фишековић, Јасмин Имамовић, Мухамед Бркић, Мато Дивковић, Срећко Митровић, Благоје Станкић, да су били жртвовани, то сте Ви рекли, дакле на овој страници. Дакле, дозвољавате могућност да су били жртвовани?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Нисам ја никада рекао да су били жртвовани.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Страница 50.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Дајте да видимо у ком контексту је то речено, то ја нисам могао рећи, поготово не за ту супротну страну, то ни говора, јер ја нисам улазио у анализу тих психолошких момената, односно идеје, овај, идеје транспорта.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Имате, ја ћу Вам прочитати, имате исказ председника, питање председника, на челу колоне су се налазили високи функционери.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта се дешава са њима, јер практично они су ту, разумете, ако је заседа у питању, то су њихови људи, шта ће се десити сада са њиховим људима, дајете Ви одговор: „Процена знате, врши се процена да ли је добро, које је на том месту толико вредности и обрнуто, знате, према томе, у оружаном борби постоји оно што се зове жртвовање и једноставно морате жртвовати неке снаге зарад неког тактичког или оперативног успеха и ви сте свесни у процени и кажете мени ће погинути осам, десет, само је важно да та процена не буде двадесет, педесет, али то је занатски посао официра“.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Е то је, слажем се са овим, опростите, ја сам мислио да ме питате за текст који сам дао, ја у тексту то нисам писао. Ово је изјава коју сам дао у поводу текста, касније на расправи. Све што сам то рекао, апсолутно иза тога стојим, то је нажалост тачно, сви ми војници професионалци знате, вршимо такозвану процену губитака, процена губитака се врши унапред и касније се само анализира да ли је то било тако или није, да ли си имао повратне губитке или неповратне и тако даље. Али, у процени губитака, ви морате да имате једну представу како ћете дејствовати и елементарно да знате ја знам да ћу овде изгубити, само гледам што мање, таква је природа посла.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Од ових лица која сам ја именовано да су у колони, а то имамо недвојбене доказе да су били у колони, Енвер Делибеговић је начелник штаба ТО, Бењамин Фишековић је руковалац материјалних средстава у штабу ТО, Јасмин Имамовић секретар Скупштине општине Тузла, Мухамед Бркић командир, односно трећи човек, други човек у МУП Тузла, Мато Дивковић командир саобраћајне полиције.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: То су све врло респективне личности, мислим са мог овако становишта.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли имате пример у својој пракси, из ових прошлих, такозваних балканских ратова или кроз историју, да је неко жртвовао организатора злочина?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Свакако да не, ако је команда та која држи у рукама све, која управља операцијом, знате, мислим да ниједна команда здраво логички, никада не би то урадила, али постоји нешто друго, господине, постоји нешто што је, како бих Вам рекао, позадина

ствари – имате Ви ситуације када се истргне контроли, оперативној команди, из руку и неко други ради неке ствари које су, које су мимо онога што је команда запланирала, конкретније, ако је кризни штаб примера ради, хипотетички говорим, руководио овом операцијом, знате, и држао све под контролом, сигурно је да они нису те људе жртвовали, неко у колони, нека неформална група што је врло могуће, често сам то сретао у ратним дејствима, се окупи, скупи се, дејствују на своју руку, то је тај, условно да кажемо и он може све да упропасти. Е та група може да жртвује ове без размишљања.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли Вам је познато односно видели сте, могли сте то видети у спису, да је лице под именом Мухамед Бркић, дакле други човек МУП Тузла, један од лица против којих се води кривични поступак, односно против њега се не води јер је стицајем околности умро, за ово исто кривично дело. Само, да ли имате тај податак?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не, апсолутно не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Уопште полазиште Вашег налаза а и одговора на питање на овом претресу заснива се на претпоставци да је на нивоу команде 92. моторизоване бригаде и града Тузле договорено мирно извлачење војске из Тузле. Уколико то полазиште мења изјава команданта бригаде, потпуковника Дубајића, да се он није ни са ким договарао о изласку из Тузле, него да је самостално одлучио да крене на пут?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Ја познајем Милета Дубајића, не бих могао сада да улазим нарочито у ту његову психолошку страну и тако даље, али сваки командант, полазим прво од себе, првенствено бих разговарао и уређивао ту тактичку радњу, не бих ништа радио на своју руку, дакле не бих ништа одлучио, ја сам одлучио да ћу, у крајњој инстанци, да Вам се он тако изразио, Миле је био тај који је донео одлуку о извлачењу и то је дефинитивно тако, то није ни одлука команданта корпуса, ни одлука његовог оперативца, ни одлука неког тамо другог, него само његова, једини је он имао право и могућност да то одлучи, знате и то је тачно у формалном смислу.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: У формалном смислу?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: У формалном, јесте, али је, само да додам, нико од нас, разумних људи, па чак ни у таквим моментима који су кризни, не би дозволио себи луксуз да буде препотентан и да каже, ма не, ја не слушавам никога тамо, мене баш брига за њих, а види да је систем такав какав јесте, стање такво, да не поразговара и да каже, људи, чекајте, да видимо.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Нисам имао намеру, али морам сада да Вам поставим питање. Да ли командант тог нивоа мора да добије сагласност или наређење од своје претпостављене команде да изврши једну такву радњу која се зове „извлачење“?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Њему је сигурно команда корпуса издала заповест, задатак, заправо наредбу, наређење, заправо за извлачење, не би он то сам могао да уради.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли то наређење мора да има све елементе наређења па и време извршења?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: То наређење може да буде у врло краткој форми, без обзира, ако је оно дато у читавом једном, да кажем.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли мора бити одређено време извршења?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Наравно.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Понављам још једанпут, Миле каже, ја сам сам одлучио, да кренем тог дана.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: То је ствар командовања.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: У реду. Имали смо прошли пут расправу о нечему што се зове запоседнута препрека.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Добро.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли сте у материјалу који сте имали на увид, игде видели препреке које онемогућавају кретање војне колоне у правцу Скојевска-Брчанска Малта-Симин Хан-Пожарница?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Видео сам препреке на видео-снимку, али нису биле на комуникацији него су биле са стране комуникације, али знам поуздано да су то средства за запречавање.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Која је улога тих средстава запречавања у оваквој ситуацији коју сте видели на снимку?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Да се заустави колона.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Где, ако није на линији куда се колона креће?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Пазите, та средства су очигледно донешена из тог разлога, да се заустави колона, не би ни доношена, зашто да ви трошите енергију и доносите крстило, а нећете да га употребите?

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли се не разумемо?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Разумемо се потпуно.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Дакле, имамо раскрсницу која је четири улице.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Чисто је.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: И имате затворено овде и затворено овде, а отворено овако. Чему служе онда ова крстила на овој страни?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Да каналишу колону.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да усмере?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Да усмере колону.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли сте имали прилике видети, 1991.-95. најдрастичнији пример је био 1995. након „Олује“, такве исте препреке на улазима и излазима из Београда?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Да, како да не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Чему су служили?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Вероватно по нечијој замисли, да се изврши запречавање те комуникације.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да би се усмерило кретање?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Да би се усмерило или зауставило кретање или зауставило.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Али ако имате отворену комуникацију даље, ако није заустављена?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Имате отворену комуникацију, Београд-Шимановци, знате, и ви имате средства са којима можете да затворите ту комуникацију, из разлога што вам може да се деси да треба да затворите неку колону, да је зауставите, из разних разлога, да је претресете, имате податак да је неко убачен ту, имате нашу колону, није важно да је непријатељска, разумете.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Очигледно се не разумемо, те препреке, ако се сећате добро, а тога се морамо добро сви сећати, биле су стављене на излазима са ауто-пута да та колона не може да улази у Београд. Је ли тачно?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Тачно.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Дакле, да ли је она заустављала комуникацију која је била предвиђена да се та колона креће?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не, то су била средства која су била из превентивних разлога ту, донешена и спремна да у датом тренутку када неко о томе одлучи да се запречи комуникација, то постави.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли дозвољавате могућност да су и ове препреке које сте видели тамо, биле из превентивних разлога?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Дозвољавам.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли сте и у једном, било ком моменту видели да су те препреке употребљене да би се зауставила комуникација?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не, нисам.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Хвала. На страни 53 говорили сте да су возила била изложена дејству пешадијског наоружања и то аутоматским пушкама, ручним бацачима, односно зољама. Да ли сте на било ком снимку, односно било каквом другом доказу, видели траг употребе зоље?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Јесам.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Где?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Видео сам на борбеном возилу „Там-110“ зна се тачно какав је артиљеријски погодак тај, ширина оног.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Тада сте 27.04.2009. године дозволили могућност да је то и од експлозије пуњења зоље према напред?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не, немогуће.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Тако сте рекли.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Јер је кумулативно дејство пазите, кумулативно дејство пројектила се не испољава позади вас, него се

испољава у оном пројектилу који погоди, знате, и једино он има разорно дејство да кумулативним дејством разбије.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Тада сте се изјаснили о томе, на начин да сте рекли да сте видели на снимку једног војника који носи зољу.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Добро, јесам.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли сте приметили да на том снимку има датум 16.05., дакле након догађаја, да они када купе оно што је остало иза војне колоне, носе и зоље?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: За мене као вештака, знате је било индикативно да између осталог видим и врсту наоружања, јер је то било у питању, врсту наоружања тих људи који су учествовали у томе свему.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Говорим о датуму 16.05., а догађај је 15.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Ја Вас разумем потпуно, али датумски ја то нисам повезивао, могло је.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Нисте повезивали? .

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Могли су они носити то и пре тога и после тога.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: На страници 55 одговарате на питање тужиоца и кажете, цитирам: „С обзиром на снимак који видим, одакле се могло гађати, а то је негде 150-200 метара, груписан је снап оштећења на возилу па закључујем да се вероватно ради о снајперу“.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Јесте, зато што.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Само мало, откуд Вам податак да се пуца са 150-200 метара?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Зато што су најубитачнија дејства између 200 и 300 метара, 150 метара, отприлике, да се снајпер и баждари на његов.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Говоримо о теорији, ја Вас питам, на основу оног што сте видели од доказа, шта Вас упућује на то да је отворена ватра са 150 до 200 метара?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Прво, значи сасређеност снопа је таква да је врло прецизна ватра, прецизна ватра не може тако да се оствари са веће даљине, јер су већа растурања, то је по теорији.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли постоји снајпер који је аутоматски, аутоматска пушка која има аутоматску паљбу?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Како да не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: У чијем наоружању?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Ви ако ставите, ево америчка сва војска има то.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли ЈНА 1991-92. године има тако нешто?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Имали смо монтирано на аутоматском оружју, али првенствено је то било на појединачним овим,

овим систему „маузера“, значи на класичном карабину, на класичном карабину и углавном наша формацијска средства било је и нишан, оптички нишан.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли ћемо се сложити да на снимцима видимо да је раздаљина између припадника полиције тузланске и возила која се крећу, односно која су заустављена, десет, пет, двадесет?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Много мања, јесте, то се види на снимцима. Али знате шта, ватрено гнездо, односно снајперисту ви нећете поставити одмах ту директно поред.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Откуд Вам податак да уопште постоји ватрено гнездо и снајпериста?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: На основу онога што сам могао да видим по груписању оних погодака.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли ћете се сложити да ја као добар стрелац могу са „паповком“ то исто да направим са десет метара?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Наравно, наравно, то је био мој утисак, могуће да сам погрешо.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли ћете се сложити да ћу ја са аутоматском пушком као добар стрелац, а јесам био добар стрелац, то исто направити на педесет метара?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Па на педесет можете, мада иза педесет, преко педесет метара, велико је растурање.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Гађамо на педесет метара.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Могуће.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Је ли тако, са аутоматском пушком.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Могуће, могуће чак и са сређеном ватром неколико аутоматских пушака „М-70“, „М-70 А“, тај исти ефекат може да се постигне. Мој утисак је био да је то било негде са неке веће динстанце, гађано у овај ветробран стакла директно.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли дозвољавате да је то могуће и са обичним оружјем?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Свакако, свакако, у рату је све могуће.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Наравно.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Односно у оружаном борби.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: На 56 страници одговарајући на питање колеге Протића, рекли сте, „а дуж колоне су много велике штете направљене читавој колони“. Из чега црпите информацију какве су штете направљене читавој колони, односно да ли можете одредити размере штете у појединим деловима колоне?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Па како да не, знате шта, Ви сте видели да је у колони било тих возила, енергетских тих средстава, значи

бензина, не знам, нафте и тако даље, дакле да су једно два возила изазвала паљење тамо зграде и томе слично. Можете мислити шта значи када ви дејствујете на возило које превози муницију, када вози експлозивна средства, а нарочито иницијална средства.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Извињавам се, мислим да се нисмо разумели. Говорим о читавој колони, пошто сте изјавили да је велика штета направљена читавој колони. Дакле, да ли имате податак релевантан у спису, да је чеоном делу колоне учињена било каква штета?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Немам, апсолутно, појединачно, апсолутно не.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: На страници 60, на питање председнице већа, одговарате да нисте нигде у спису пронашли да је наредба коју је Илија Јуришић преноси глас који је, Илија Јуришић пренео „на ватру одговорити ватром“. Дакле, то је председница већа Вам тада то децидно рекла да је то само одбрана оптуженог.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Добро.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли сте игде у спису у време тог вештачења пронашли изјаву једну од четири изјаве сведока именом Мате Дивковић који је говорио, који је први још 1997. године пред Војним судом у Београду изјавио да је он на радиокомуникацији чуо наредбу „на ватру одговорити ватром“.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Ја то не могу категорички да тврдим, све што сам имао списе који су ми били доступни, ја сам их врло пажљиво користио, можемо да погледамо шта сам користио, не сећам се те личности, да је фигурирала у тексту овај судских списа.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Вас је тужилац и данас питао, да ли је за почетак напада у једној таквој препадно-диверзантској акцији потребна некаква шифра, некакво наређење.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Сигурно.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли сте у било ком делу списа онај који је настао пре 27.04.2009. године, а кажете нисте чули, нисте прочитали исказ Мате Дивковића, пронашли како гласи та шифра, тајни знак?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не, одмах категорички не, само могу на то да додам, да је та шифра или већ како је Ви зовете, односно тај знак за напад, могућ да се да на више начина, било путем сигналних средстава, значи сигналом пиштоља, било путем рафалног одређеног рафала, било путем гласа, било путем неког курира који ће доћи на одређено место и рећи, командант је наредио овог момента када ме видите, почните и тако даље, то је технички.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Господине председниче, да ли дозвољавате уопштено да предочим исказе неке групе сведока или појединачно да то радим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па не знам у вези чега хоћете да питате?

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: У вези те наредбе, наиме, а Ви ћете ме наравно исправити ако криво говорим. Пет сведока који су били командири јединица полиције која се налазила на траси, дуж целе трасе кретања војне колоне, су изјавили да су у систему радио-везе чули речи „на ватру одговорити ватром“, у моменту када размена ватре траје већ неколико минута и да та реченица „на ватру одговорити ватром“ је била чујна само њима који имају уз себе радио-станице, а никако особама које су распоређене дуж те трасе и да није имала утицај апсолутно никакав на то, почетак паљбе, ток трајања и престанак паљбе. У светлу овога што сам Вам рекао, а претпостављам да ће председник већа потврдити да сам рекао тачно, дакле тачно оно што произлази из тих доказа, да ли можете да сада растумачите оно што сте говорили о том да ли је Илија Јуришић када прими наређење од свог претпостављеног, да пренесе у етар речи које гласе „на ватру одговорити ватром“, треба да размишља, односно може да размишља, односно чини неко кривично дело ако се није успротивио том наређењу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не може он да Вам каже да ли је он учинио неко кривично дело, да ли је учинио кривично дело, то ће утврдити суд у току поступка, а не може вештак да Вам даје одговор.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ово је расправа на једну целу страницу била са овим вештаком, управо на ту чињеницу да ли је Илија Јуришић смео да пренесе такво наређење, да ли то чини кривично дело или не чини кривично дело.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је нешто друго, то смо већ имали.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Он је био дужан да пренесе, он, господине судија, ако је он био веза између командне структуре и непосредних извршилаца, он је морао оног момента када је добио наређење такве врсте, да га пренесе даље, то апсолутно стоји. Могао је поступити и другачије, ако је мислио, ако је сматрао, ако је дошао до закључка неког свог индивидуалног, личног да може то да изазове кривично дело, али наравно постоји у Правилу службе читава процедура, како се то регулише, знате, морате да питате тог претпостављеног поново, јер мислим да је то кривично дело, па морате да тражите писмено и тако даље. То је све могуће у неким нормалним мирнодопским условима, у ратним условима тога нема, немате тренутак, то је наређење, тап и готово, тог момента.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Сада сам већ рекао, не желим понављати она питања која сам већ поставио, ово није било до сада у мојим питањима и хвала немам више питања.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Молим лепо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да се вратимо још, само моменат, изволите.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Господин је у својој изјави и тумачењу својих налаза данас рекао да је полиција била распоређена у борбеном поретку. Моје питање гласи, да ли сведок имам дојам да добро познаје ову војну структуру, али да ли је довољно упознат о улози полиције у ратним условима?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Па ја сам упознат са наменом, задацима и обавезама полиције у ратним условима у том смислу, начелно са нивоа значи стратегије, да се полиција мора подредити војном саставу, да делови полиције улазе у борбени састав војне јединице и употребљавају се као и класични сваки војник, а постоји значи постоје задаци на територији где полиција ради и даље свој посао самостално, дакле, регулација саобраћаја или не знам, обезбеђење некога и тако даље, разне друге полицијске активности и тако даље, али онај део који је ушао у састав војничког дела, подређује се свим принципима и начелима војне организације и улази у њихов састав и ради и извршава задатке како му нареди претпостављени из војне структуре, а не из полицијске структуре. Тако је начелно, може да дође и до нечег другог, може да се да овлашћење команданту или командиру полицијских снага и да се каже, слушај, ти ћеш дејствовати јер си придружен али ћеш дејствовати по самосталном начину дејства, тако и тако, у духу основне замисли те идеје и онда овај сам доноси одлуку и командује.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Друго питање, када сте добили као судски вештак задатак који је писмено дефинисан, да ли сте осетили потребу да визуелно, дакле очигледно видите ту локацију која детерминише излазак колоне и ово што се десило са колоном?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Па наравно, мени је било и одређено то од стране судског већа, да добро пажљиво погледам у једном од питања, расположиву ту фотодокументацију и наравно да сам пажљиво гледао, колико сам то могао.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Не, нисмо се разумели, да ли сте били на самом терену да очигледно видите тамо распоред, како да?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не, нисам никада, ја сам био у Тузли, али нисам у том делу.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Да ли сте из било ког документа у спису видели како су функционисале те да их назовемо, ратне полицијске станице?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не, из снимка се то не види.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Ако су оне биле распоређене у свим месним заједницама, а то је било 45 месних заједница, да ли имате податак, да су припадници полиције рецимо из Брежака, Драгуње, Шичког Брода, учествовали у овом случају?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Немам тај податак.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Немате тај податак?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Зато ми је жао, ја сам то својевремено предлагао, председници већа да би било добро да веће оде на локацију, да види, јер многе ствари које се овде импутирају мени, немају логике, немају логике и бесмислено се прави слика и прича о тузланској колони, а не прича о мојој кривици. Зато сам Вас то питао.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Па знате вероватно да би то било велико техничко помагало, како да кажем и могућност, када бисмо на лицу места могли да сравнимо, како то ми војници кажемо да сравнимо на терену, наш став и мишљење и по карти и на терену, и то се врло често ради, али ја то нисам био у могућности да урадим. Спреман сам ако ме било ко позове од судских органа, да то чиним, ја бих то учинио, отишао на лице места, видео и дао свој став и мишљење.

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ: Хвала, немам више питања.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Молим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево још једно питање, да би разјаснили оно што Вас је већ и бранилац питао, а то је препреке које су се нашле на путу којим се кретала колона. У тренутку видели сте и на фотографијама, видели сте и на видеоснимку, прво су погођени камиони који су зауставили се. Да ли су ова возила која су долазила иза њих, могла да скрену лево или десно, да се склоне?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: То је врло, господине судија, то је врло како да кажем, тешко и врло опасно, прво из простот разлога, што ви тог момента не знате шта се догађа, знате, реагујете као сваки нормалан човек, гледате да не ударите у то возило, гледате овамо, тешко је, морате да имате велику хладнокрвност да бисте ви из колоне могли да скренете овај, углавном, углавном, се реакција возача своди на то, да задржи неко одстојање, да не удари, испред знате то и евентуално онај који је можда мало способнији, спремнији.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Питам Вас због тога кажете, препреке, препреке нису стајале на самом, директном путу, али су стајале лево и десно, је ли тако?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Тако је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И биле су запоседнуте?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Тако је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи возило које би скретало према томе налетело би на препреку, не би могло да настави кроз улицу?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Те препреке, господине судија, нису биле једна до друге, оне су биле на одређеном одстојању и можда је могуће у међупростору да је неко и скренуо, знате, али то је моменат, то је неколико секунди се то одиграло тако, бар ја тако мислим, овај,

отварање ватре и тог момента ви не можете баш да будете сигурни да ћете скренути између те две препреке и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овде се стално помиње чело колоне, али се тамо видим, погрешно се, погрешно се тумачи. Значи, овај део колоне који се зауставио, један део колоне је прошао.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Дабоме.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Део колоне који је прошао, ту сте рекли да се ради о борбеном делу колоне који је прошао?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Углавном је тако нажалост тако се десило, јер је остао позадински елемент, из онога што сам ја из списка могао да видим, супротно начелима како се то планира борбеним правилима, тај у такозваном одступном маршу, када одступате знате из неког простора, прво требате да пошаљете логистички део, дакле, позадину, она је најосетљивија, најнезгоднија. Са друге стране, борбени део је тај који врши одступницу, зашто је Миле урадио супротно, ја не знам да ли је то било неко поверење, да ли је било неко незнање, заиста не знам, да ли шок некакав или да се није снашао, у крајњој линији то нисам рекао, сада шта би било, лако је бити паметан после битке и тако даље, али знате, командант бригаде 92. је имао без обзира што му је тај батаљон отишао оних Пироћанаца и што му је остао велики борбени део без борбеног дела или је требао од команде корпуса да добије снаге да га попуни, па их није добио, ипак је он имао једну респективну борбену снагу, да је он знао, дакле говорим сада у његово име, као свога друга из Академије, да је он знао да ће бити нападнут у тој колони, знате, са сигурношћу да је био сигуран, говорим по себи, ја бих пошао са том својом бригадом у борбеном распореду, а не у маршевском поретку. Дакле, распоредио бих први батаљон ићи ћеш правцем тим и тим, други тим и тим, разви све у стрелце, оног момента када осетиш ватру по теби одговори ватром, већ како каже господин, односно дејствуј, да из града изађеш, зборно место ту и ту. Ето то је постојала као алтернатива нека.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи ова цела јединица 92. је ишла у?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: У колони и моје је мишљење да је Миле био дубоко убеђен, апсолутно убеђен у то да ће он проћи мирно како су се ту они и договорили, могуће је, опет све хипотетички говорим, могуће да је командна структура која је руководила делом операције за извлачење војске, говорим о овој другој страни, дакле муслиманској, имала такву намеру, али је такође могуће да је унутар ње некаква неформална трупа могла све то да искомпромитује, што ја лично мислим да се десило тако, јер сам и госпођи судији рекао, овај, да војник у возилу када се креће, знате, ту нема по теорији апсолутно никакве памети ни разума да отварате ватру на непокретне циљеве, ви у покрету, обрнута је ствар, јер је то

растурање ватре, то нема никаквог смисла, ви гледате само да се одатле извучете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли има још неко питање? Тужиоче изволите. Извињавам се, само тренутак, члан већа.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Господине Стојковићу, рекли сте да је ова заседа препадно-диверзантског типа нешто што се држи у тајности.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Јесте.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Реците ми, који је то степен тајности за овакву неку акцију?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: За овакву неку акцију, па то је најмање поверљиве природе, јер имате степености, имате интерног карактера нешто, имате нешто што је поверљиво, имате строго поверљиво, знате, најмање би било поверљива а ја да сам руководио са тим, то би било строго поверљиво. Значи дан, сат, час напада и тако даље, то би било све строго поверљиво.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Добро, то причамо све о заседи.

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Да, све о заседи.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: А реците ми, који је то круг људи према некој војној доктрини који би требао да буде упознат са?

Судски вештак др МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Само краћа командна структура, командант одреда или командир чете или одреда те јединице која је, начелник штаба, оперативац, то су сигурно лица која то морају да знају, командири конкретних јединица који треба да то изврше и ствар се ту завршава.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Реците ми, да ли у, невезано за овај случај, да ли постоји могућност у једном штабу да о овоме буде упознат командант штаба а чланови штаба не?

Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: То мислим да технички није могуће. Ево зашто јер командант те команде заправо у том свом штабу, он има и свог помоћника ту поред, има оперативца за оперативне послове, има обавештајца за обавештајне послове, има безбедњака, има позадинца. Дакле, читав спектар људи који њему требају да помогну. Он може да донесе одлуку да ће нешто да уради без да њих пита, то је такозвани скраћени метод рада, из неких одређених разлога. Али сама реализација те његове одлуке није могућа без ангажмана и присуства и знања ових људи. Дакле, он може да донесе одлуку али кад треба да је изврши он мора да им пренесе и начелнику штаба да то оформи и оперативцу и свакоме, не може то сам да уради.

Члан већа-судија ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Добро. Реците ми само још једно питање. Везано за, видим да сте упознати са комплетним списима предмета изузев ово што је бранилац указао да не знам од ког датума нисте.

Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: То ми није било доступно.

Члан већа-судија ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Да ли постоји у овим списима нешто из било ког дела списа да Ви можете да кажете то је наредба за напад? Невезано ко је то изговорио.

Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: У овим списима који су мени били доступни госпођо судија, нигде нисам могао наћи податак о томе да ме асоцира да кажем е овај део, ово је наредба за напад, то заиста нисам могао.

Члан већа-судија ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Добро. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите браниоче, тужиоче, извињавам се.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Господине Стојковићу, говорили смо овде о запрекама, одговарали сте на питања, па ми се појавила сумња у вези са тим запрекама да ли сте приликом давања Вашег налаза користили извештаје полицијских станица Грабовица, Брчанска Малта, Славиновићи.

Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Не, апсолутно. За оно што сам ја давао изјаву поводом препрека или запрека, како их Ви зовете, искључиво ми је служила визуелни онај запис онај филм који сам могао да користим. А те податке нисам имао, те извештаје полицијских станица није ми то било доступно. Али ми је било довољно чим сам видео први пут кад сам погледао, потпуно ми је било јасно да могу да идентификујем са свог становишта да се ради о запрекама, односно препрекама и које врсте препрека су у питању, где им је позиција и евентуално каква им је намена.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: У овим извештајима говори се детаљније где су и које врсте те препреке и запреке биле.

Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Добро.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: И говори се о распореду снага а између осталог и о постављању снајпериста. А да ли мислите да би Вам ови извештаји користили у допуни налаза који сте дали?

Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Па можда би ми користили, у суштини ниједно средство знате није препрека ако није брањено. Према томе, ни крстило ни овај јеж, нити нека брана тамо или било шта, знате оно није препрека сама по себи ако она није покривена ватреним дејством. Значи, мора да постоји, зато је она препрека. Или то је искључиво само експлозивне препреке, поставите рецимо противтенковску мину, поставите пешадијску мину и она сама по свом начину дејства она ће извршити онај ефекат који од ње очекујете. Али свака друга земљана препрека, свака друга препрека од материјала шта ја знам и тако она није препрека ако је Ви не браните, па чак ни минско поље иако је експлозивно средство у

питању није препрека у правом смислу речи ако Ви немате развијен систем њене одбране. Значи морате да покријете то ватреним системом да ли ће то бити снајпериста или ће то бити борбени састав неки са аутоматским оружјем, то је фактичко питање. Ако је већа даљина ви ћете са снајперистима то.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте имали у виду око тих препрека исказе сведока на пример Новаковић Славка који и још неки сведоци, који су говорили да су да mine помоћу шпаге извучене на пут кад наилазе возила. Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Мислите да ли је то могуће?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не да ли је могуће, него да ли сте имали у виду приликом давања овог вашег налаза

Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Нисам имао у виду то јер ми то снимак није показивао. Мени снимак то није показивао али ми је позната та тактичка радња, то је импровизација условно да кажем, то је такозваном партизанском начину ратовања када ви импровизованом а не формацијским средствима користите то, користите ту шпагу, бацате преко не знам са зграде и тако даље. Ето то је нешто што је сналажење у оружаног борби и догађа се и користи се.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је сама припрема таквих препрека показатељ да заседа препадно-диверзантског типа је у смислу превентиве?

Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Све што је, свака припрема показује основну намеру, основну идеју значи ако сте Ви извршили потребне припреме свих тих реквизита условно да кажемо тих средстава инжењеријских очигледно је да је донета одлука о њиховом коришћењу, о њиховој употреби знате. То је логика ствари нећете да донесите нешто што нећете користити. Него ћете донети тамо нешто што ћете да евентуално се искористи у борбеном дејству. Али још једном подвлачим могуће је и то у оном делу који се зове значи одвраћање то је тај, то начело стратегијско да припремите све то да би се непријатељ оканио онога што намерава. Може бити да су они ова друга страна, имала и ту намеру да са тим препрекама условно да кажем искључи сваку могућност борбене употребе те јединице јер је командант бригаде могао оног момента када му је нападнута бригада, он је и тада могао и пре тога да припреми ако вам се деси да случајно дође до напада таквог и таквог, искачете из возила и камиона, заузimate борбени распоред и крећете. Прва чету ту, друга ту, трећа ту и тако даље. Значи, могуће је било да су се да је супротна страна мислила да ће јединица испољити борбено дејство, јединица која је на маршу. И из тог разлога је поставила те препреке из превентивних разлога али та превенција по мом убеђењу па није на неком високом да кажем као што је оно што би било значи средства су припремљена, ако се нареди да се блокира има да се блокира, ако се не нареди некад иду и готово.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Снаге и средства са којима је располагала 92 моторизована бригада у касарни „Хусинска буна“ да ли су биле у том обиму и значају да су могле неку борбену радњу извршити у делу тог вашег сада израженог хипотетичког става.

Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Јединица по својој формацији без оног батаљона једног о коме смо већ говорили ипак је још увек имала довољну ватрену снагу и могућност да то уради знате, али није командант бригаде имао за тим никакву потребу. Зна он шта значи борбено дејство у насељеном месту и какви су ту губици знате, који могу да наступе. Друга ствар, он није имао потребу да пробија некакве правце да би отварао негде простор знате. Он је добио један маневарски простор који се зове маршевска линија, маршевска колона и он је хтео ту маршевску линију да искористи. Али је могао стојим иза тога, да претходном добром припремом припреми своју јединицу да она у случају ако се дејствује по њој, то дејство буде у том обиму да не може да ће доћи до губитака, могао је да је развије у борбени строј. И та је бригада могла да дејствује, да се провлачи. Какви би губици били то је сад све хипотетичко. Али би испољила противдејство, овако је она више била како да кажем једна мета бар оно што сам ја видео на снимку, били су више глинени голубови него што су имали они неки начин, могућност дејства. Управо због тога вам кажем што је све у покрету и ви кад сте у покрету, ту је вероватноћа погађања врло мала. И онда немате могућности, да сте Ви поставили некакав ватрени систем да се то видело, да је на каросеријама постојао неки „бровинг“ не знам постоји ово, постоје митраљеви, постоји оно, да ви у покрету можете да косите то је већ нешто друго. Али ја сам видео углавном цераде на возилима и видео сам да се пролази. Дакле, није припремио јединицу за борбена дејства. Није била припремљена јединица за борбена дејства и мислим да није имао намеру да то уради.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па не можете питања.

Адв. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Мислим да је потребно једно разјашњење, на питање председника већа о штабу и ко треба нешто да зна у штабу, вештак је дао одговор, али мислим да није, да се не мисли о истом штабу па да члан већа, судија-члан већа није мислила на штаб на који је вештак одговорио. Јер штаб претпостављам на који је судија мислила, је онај у којем је наводно био Јуришић, а сведок је одговорио на штаб који је командовао оружаним снагама односно наоружаним деловима Тузле.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. На који штаб сте мислили?

Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Ја мислим начелно на начелан штаб.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Који?

Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: На било који. Дакле, на било који штаб, који штаб неке бригаде, дивизије, корпуса није битно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви говорите о војној структури?

Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: О војној структури.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овде је питање колико сам разумео

Члан већа-судија ОЛИВЕРА АНЂЕЛКОВИЋ: Ја сам начелно питала не везујући за овај случај.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е добро. У реду, онда је тај одговор потпуно у реду. Јел имате трошкове за?

Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Немам ништа, ја сам из Београда. Мада сам дошао из Црне Горе мислим. Нема везе, поштујем суд.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али ћете доставити суду трошковник за данашњи приступ. Добро. Е овако, само да вам пре него што будемо за сутра се договорили да вам доставим, да предам одбрани, можете Ви да идете.

Судски вештак др. МИЛЕ СТОЈКОВИЋ: Хвала Вам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ово је од стране тужилаштва достављена документарна емисија „како се одбранила Тузла“ и из ове емисије је издвојен исечак видео снимка са фотографијама, ово је доставило тужилаштво пре неки дан суду па ћу ја доставити један примерак браниоцу и један примерак окривљеном.

Констатује се да је браниоцу адвокату Дозету и окривљеном Јуришићу достављен по један примерак документарне емисије „како се бранила Тузла“ и исечак видео снимка са фотографијама које су на два ЦД-а.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Што се тиче сутрашњег дана требало је да се саслушају два сведока то је Станковић Благоје и Митровић Срећко. Што се тиче првог овог сведока добили смо извештај да није на адреси која је дата од стране тужилаштва за Митровић Срећка нисмо добили никакве извештаје што значи могућност да ће се он можда појавити сутра. Па ћемо сутра значи наставити претрес.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Данашњи главни претрес се прекида. Наставља се дана:

28.09.2012.године, у 09,30 у судници број 3

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

ВРЗ 1069